

Handläggare
Britt Lundkvist
Telefon: 08-50825294

Till
Kommunstyrelsen

Remiss av förslag till ändrade regler om delegering i hälso- och sjukvården och tandvården

Kontorsutlåtande med hänvisning till kort remisstid

Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr KS 2024/1213

Förvaltningens förslag till beslut

Socialförvaltningens kontorslåtande översänds till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat Förslag till ändrade regler om delegering i hälso- och sjukvården och tandvården till Socialnämnden för yttrande.

Förslaget innebär bland annat ett förtydligande kring krav på kompetens för den som mottar en delegering samt en kontrollskyldighet av kompetenskrav för den som fattar delegeringsbeslutet. De föreslagna förändringarna innebär också en ansvarsförskjutning från den enskilde yrkesutövaren till ett organisatoriskt ansvar. Delegering av läkemedelshantering ska vara en del av vårdgivarens systematiska kvalitet- och patientsäkerhetsarbete.

Förvaltningen ställer sig positiv till de förändringar som Socialstyrelsen föreslår men betonar vikten av att det tas fram vägledningar kring det delvis nya sättet att hantera delegeringar på.

Socialförvaltningens kontorsutlåtande översänds till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat *Förslag till ändrade regler om delegering i hälso- och sjukvården och tandvården* till Socialnämnden för yttrande. Ärendet har även remitterats till Stadsledningskontoret och Äldrenämnden. Med anledning av den

Socialförvaltningen
Avdelningen för socialt stöd

Storforsplan 36
Box 44
123 21 Farsta
Växel 08-50825000
Fax
socialforvaltningen@stockholm.se
<https://start.stockholm>

korta remisstiden svarar socialförvaltningen med ett kontorsutlåtande.

Ärendet

Socialstyrelsen har, inom ramen för sitt regeringsuppdrag, gjort en översyn av delegering i hälso- och sjukvården och tandvården. Det har under en längre tidsperiod framkommit att regioner, kommuner, vårdgivare och hälso- och sjukvårdsprofessionen anser att den rättsliga regleringen kring delegering är otydlig. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 1997:14) om delegering av arbetsuppgifter inom hälso- och sjukvård och tandvård är också föråldrade och i behov av en översyn.

Läkemedelshantering inom hälso- och sjukvården och tandvården måste delegeras för att någon som saknar formell behörighet ska få utföra uppgifterna. I Socialstyrelsens förslag kompletteras bland annat bestämmelsen med ett krav på att den som genom ett beslut om delegering får iordningsställa, administrera eller överlämna läkemedel ska ha den kompetens som krävs för att kunna utföra uppgiften på ett korrekt och patientsäkert sätt. Kompetensen ska motsvara det som krävs för den delegerade uppgiften. Den som ska fatta ett delegeringsbeslut ska också kontrollera att mottagaren har dokumenterade kunskaper om hantering av läkemedel och de risker som är förenade med hanteringen och den kompetens som krävs för att kunna utföra uppgiften på ett korrekt och patientsäkert sätt.

Socialstyrelsen konstaterar att det finns risker vid delegering av läkemedelshanteringen som beror på hur vården är organiserad, tillgängliga resurser och personalens kompetens i förhållande till komplexiteten i uppdraget. Idag är reglerna om delegering utformade på ett sådant sätt att ansvaret till stora delar enbart ligger på hälso- och sjukvårdspersonalen. Personalen har dock inte ansvaret för organisationen, resurserna eller bemanningen. Det är vårdgivaren som har det organisatoriska ansvaret och därmed möjlighet att åstadkomma förändring.

Den förändring som Socialstyrelsen eftersträvar är ett tydligare verksamhetsansvar för delegering av läkemedelshantering i verksamheten och att delegering av läkemedelshantering ska vara en del av vårdgivarens systematiska kvalitet- och patientsäkerhetsarbete. Att upprätthålla patientsäkerheten vid delegering av läkemedelshantering ska inte längre enbart vara ett ansvar för hälso- och sjukvårdspersonalen. Att personalen har rätt kompetens för sina uppgifter är centralt för patientsäkerheten.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för socialt stöd.

Förvaltningens synpunkter och förslag

De delegeringar som idag ges inom den kommunala hälso- och sjukvården som Socialnämnden ansvarar för sker huvudsakligen utifrån två föreskrifter.

- 9 kap. i Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2017:37) om ordination och hantering av läkemedel i hälso- och sjukvården.
- Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 1997:14) om delegering av arbetsuppgifter inom hälso- och sjukvård och tandvård

Socialstyrelsen föreslår att föreskriften SOSFS 1997:14 tas bort helt samt att föreskriften HSLF-FS 2017:37 kompletteras och ändras. HSLF-FS 2017:37 reglerar i dagsläget författningsreglerade uppgifter som inte får delegeras och författningsreglerade uppgifter som får delegeras. Detta handlar uteslutande om läkemedelshantering och läkemedelsordinationer.

Traditionellt sett fattas även delegeringsbeslut för uppgifter som inte är författningsreglerade, till exempel såromläggningar, skötsel av stomi, hantering av andningsutrustning, träningsprogram, behandlingar med medicinteknisk apparatur. Grunden för dessa delegeringar är i dagsläget SOSFS 1997:14. Om denna föreskrift tas bort behöver respektive vårdgivare istället i sina ledningssystem fatta beslut om lämpligheten i att delegera utifrån ett patientsäkerhetsperspektiv med Patientsäkerhetslagen (2010:659), PSL, som grund. PSL syftar till att främja hög patientsäkerhet inom hälso- och sjukvård.

De föreslagna förändringarna innebär en ansvarsförskjutning från den enskilde yrkesutövaren till ett organisatoriskt ansvar. Detta står i samklang med sådan hälso- och sjukvårdslagstiftning som relativt nyligen är uppdaterad och moderniserad, till exempel Hälso- och sjukvårdslagen (SFS 2017:30) och Hälso- och sjukvårdsförordningen (SFS 2017:80).

Förvaltningen ställer sig positiv till de förändringar som Socialstyrelsen föreslår men betonar vikten av att det tas fram vägledningar kring det delvis nya sättet att hantera delegeringar på.

Socialförvaltningens kontorsutlåtande översänds till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Veronica Wolgast Carstorp
Socialdirektör
Socialförvaltningen

Anna Mattsson
Avdelningschef
Socialförvaltningen

Bilagor

1. Remiss - Förslag till ändringar i Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2017:37) om ordination och hantering av läkemedel i hälso- och sjukvården m.m.
2. Remiss - Förslag till upphävande av Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 1997:14) om delegering av arbetsuppgifter inom hälso- och sjukvård och tandvård
3. Bilaga - upphävande av föreskrifterna och allmänna råden (SOSFS 1997:14) om delegering av arbetsuppgifter inom hälso- och sjukvård och tandvård
4. Bilaga - Ändring i föreskrifterna och allmänna råd (HSLF-FS 2017:37) om ordination och hantering av läkemedel i hälso- och sjukvård
5. Bilaga - Föreskrifter om ändring i föreskrifterna (SOSFS 2009:10) om ambulanssjukvård m.m.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Veronica Wolgast Carstorp, Socialdirektör	2024-11-20
Anna Mattsson, Avdelningschef	2024-11-20